

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

รายงาน และ งบการเงิน

31 ธันวาคม 2560

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากบริษัทฯ ตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.5 ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินประมาณการตามผลขาดทุนที่อาจจะเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยพิจารณาจากสถานะปัจจุบันของลูกหนี้ค้างค้างและต้องอาศัยข้อสมมติหลายประการ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้แต่ละราย รวมถึงพิจารณาช่วงเวลาที่จะรับรู้ประมาณการผลขาดทุนดังกล่าว นอกจากนี้ การประมาณค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญ เนื่องจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินสุทธิเป็นจำนวน 38,598 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 98 ของยอดสินทรัพย์รวม) และค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญเป็นจำนวน 1,843 ล้านบาท ดังนั้นข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ

ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ การคำนวณอายุหนี้ค้างค้าง การตั้งค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้และการบันทึกรายการ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่บริษัทฯ ออกแบบไว้ และข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการ ข้อมูลหลักและข้อสมมติที่บริษัทฯ ใช้ในการคำนวณค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้ โดยการสอบทานข้อมูลหลักกับแหล่งที่มาของข้อมูลเหล่านั้น การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อสมมติที่บริษัทฯ ใช้กับข้อมูลในอดีต นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความสม่ำเสมอในการประยุกต์ใช้ข้อสมมติ สุ่มทดสอบข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ ทดสอบการคำนวณอายุของหนี้ที่ค้างค้างและการคำนวณค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย

บริษัทฯ มีนโยบายในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.1 โดยในปี 2560 บริษัทฯรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นจำนวน 2,761 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 83 ของรายได้รวม) ซึ่งถือเป็นรายได้หลักของกิจการ โดยรายได้ดอกเบี้ยเกิดจากการที่บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินกับลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งเป็นลูกค้ารายย่อย และการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยอาศัยการประมวลผลโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสนใจกับการตรวจสอบการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยว่ารับรู้ด้วยมูลค่าที่ถูกต้องตามที่ควรจะเป็นและในระยะเวลาที่เหมาะสม

ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยสินเชื่อ การรับชำระหนี้ การคำนวณการรับรู้รายได้ดอกเบี้ย โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองเรื่องมูลค่าและระยะเวลาในการรับรู้รายได้ในงบการเงินของบริษัทฯ และข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินเพื่อตรวจสอบการบันทึกการให้สินเชื่อและการรับรู้รายได้ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา และสอดคล้องกับนโยบายการรับรู้รายได้ของบริษัทฯ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้ดอกเบี้ยที่รับรู้ตลอดระยะเวลาบัญชี และสุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบการหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยและสุ่มตรวจสอบการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรายได้ดอกเบี้ย ซึ่งถูกบันทึกผ่านสมุดรายวันทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น)

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมี ความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสรุปได้ว่า ข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่พบว่า มีเรื่องดังกล่าวที่ต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของบริษัทฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทฯ หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทฯ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงิน โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจจะเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของบริษัทฯ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทฯ ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้อ้างอิงไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

รัตนา จาละ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3734

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 16 กุมภาพันธ์ 2561

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2560	2559
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	190,417,050	117,883,514
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - สุทธิ	7	13,519,866,418	12,066,235,983
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - สุทธิ	8	151,761,072	133,830,794
ลูกหนี้อื่น		54,486,777	52,944,511
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	10	60,173,292	56,695,020
ภาษีซื้อที่ยังไม่ได้รับใบกำกับภาษี		163,279,578	20,677,152
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		5,741,727	7,480,814
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		14,145,725,914	12,455,747,788
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	7	24,602,999,914	20,245,461,510
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	8	323,621,425	302,009,510
เงินลงทุนระยะยาวอื่น		243,717	212,742
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	11	19,326,498	19,326,498
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	12	119,954,638	129,346,431
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	13	8,863,368	10,206,194
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	14	269,599,341	200,445,864
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		1,457,168	2,112,168
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		25,346,066,069	20,909,120,917
รวมสินทรัพย์		39,491,791,983	33,364,868,705

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2560	2559
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	15		
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		1,570,000,000	3,180,000,000
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน		11,246,297,949	7,869,364,732
เงินกู้ยืมระยะสั้น	16		
บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		226,000,000	220,000,000
บุคคลและกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน		160,500,000	523,000,000
เจ้าหนี้อื่น	17	269,550,267	274,106,496
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		123,181,824	96,499,542
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินที่ถึงกำหนด			
ชำระภายในหนึ่งปี	18	3,372,477	3,066,453
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	899,967,692	499,750,098
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	20	3,099,248,141	7,667,104,605
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		177,867,334	141,216,169
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		166,945,032	137,592,729
รวมหนี้สินหมุนเวียน		17,942,930,716	20,611,700,824
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน - สุทธิ			
จากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	7,400,748	4,505,446
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19		
บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		28,000,000	28,000,000
บุคคลและกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน		311,000,000	1,160,967,692
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20		
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		380,721,880	299,690,092
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน		15,168,876,310	6,228,731,541
ประมาณการหนี้สิน - สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	21	25,566,390	21,884,199
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		15,921,565,328	7,743,778,970
รวมหนี้สิน		33,864,496,044	28,355,479,794

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2560	2559
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 2,416,227,333 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,416,227,333	2,416,227,333
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว			
หุ้นสามัญ 2,416,227,209 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,416,227,209	2,416,227,209
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		319,888,163	319,888,163
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	23	242,000,000	228,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		2,649,180,567	2,045,273,539
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		5,627,295,939	5,009,388,911
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		39,491,791,983	33,364,868,705
		-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กรรมการ

บริษัท ราชธานีลิซซิ่ง จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2560	2559
กำไรขาดทุน:			
รายได้			
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ		2,729,352,670	2,454,772,557
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน		31,257,277	29,743,773
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		301,656,520	273,160,878
รายได้อื่น		244,968,582	227,513,857
รวมรายได้		3,307,235,049	2,985,191,065
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการขาย		174,449,872	157,472,577
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		321,290,777	282,115,955
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	9	523,432,570	496,346,406
รวมค่าใช้จ่าย		1,019,173,219	935,934,938
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		2,288,061,830	2,049,256,127
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(882,406,185)	(946,996,380)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		1,405,655,645	1,102,259,747
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	14.2	(279,842,742)	(221,102,863)
กำไรสำหรับปี		1,125,812,903	881,156,884
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:			
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		(622,858)	(1,379,458)
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	14.2	124,572	275,892
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)		(498,286)	(1,103,566)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		1,125,314,617	880,053,318
กำไรต่อหุ้น	25		
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน		0.47	0.36

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิซซิง จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	ทุนออกจำหน่ายและ ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	2,416,227,209	319,888,163	183,000,000	1,645,141,118	4,564,256,490
กำไรสำหรับปี	-	-	-	881,156,884	881,156,884
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	(1,103,566)	(1,103,566)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	880,053,318	880,053,318
จัดสรรเงินสำรองตามกฎหมาย	-	-	45,000,000	(45,000,000)	-
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 22)	-	-	-	(434,920,897)	(434,920,897)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	2,416,227,209	319,888,163	228,000,000	2,045,273,539	5,009,388,911
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,416,227,209	319,888,163	228,000,000	2,045,273,539	5,009,388,911
กำไรสำหรับปี	-	-	-	1,125,812,903	1,125,812,903
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	(498,286)	(498,286)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	1,125,314,617	1,125,314,617
จัดสรรเงินสำรองตามกฎหมาย	-	-	14,000,000	(14,000,000)	-
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 22)	-	-	-	(507,407,589)	(507,407,589)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,416,227,209	319,888,163	242,000,000	2,649,180,567	5,627,295,939

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรก่อนภาษีเงินได้	1,405,655,645	1,102,259,747
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเงินได้		
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	23,883,322	19,621,721
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	523,432,570	496,346,406
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(821,121)	1,712
ค่าเพื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย (โอนกลับ)	9,196,548	(4,166,792)
โอนกลับค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	(30,975)	(26,886)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานตั้งเพิ่ม	3,059,333	2,692,928
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น - สำรองจ่ายภาษีขาย	1,578,128	1,241,782
ดอกเบี้ยรับ	(2,760,609,947)	(2,484,516,330)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	882,406,185	946,996,380
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์		
และหนี้สินดำเนินงาน	87,749,688	80,450,668
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	(6,943,740,337)	(4,935,615,985)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	(42,845,211)	(37,378,229)
ลูกหนี้อื่น	(3,120,393)	(3,282,847)
ทรัพย์สินรอการขาย	350,612,261	455,743,850
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(140,863,339)	(13,263,463)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	655,000	1,311,008
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้อื่น	(4,556,229)	4,209,369
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	29,352,303	15,534,258
เงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(6,666,756,257)	(4,432,291,371)
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	3,009,764,813	2,710,980,290
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(312,220,482)	(248,950,089)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(3,969,211,926)	(1,970,261,170)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันลดลง	-	300,000
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อขาย	800,002,000	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนเพื่อขาย	(800,002,000)	-
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,857,536)	(45,323,021)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(3,026,550)	(2,098,500)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,096,826	7,032
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(4,787,260)	(47,114,489)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	1,617,081,758	4,744,368,266
เงินกู้ยืมระยะสั้นลดลง	(356,500,000)	(401,000,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	50,000,000	289,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(500,000,000)	(83,333,300)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้ระยะยาว	12,112,878,788	4,199,115,100
เงินสดจ่ายคืนหุ้นกู้ระยะยาว	(7,670,000,000)	(5,500,000,000)
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	(4,338,997)	(5,927,758)
เงินสดจ่ายปันผล	(507,407,589)	(434,920,897)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(695,181,238)	(835,934,728)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	4,046,532,722	1,971,366,683
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	72,533,536	(46,008,976)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	117,883,514	163,892,490
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	190,417,050	117,883,514
	-	
ข้อมูลเพิ่มเติมกระแสเงินสด		
รายการที่มีใช้เงินสด		
รับโอนทรัพย์สินรอการขายจากลูกหนี้เพื่อชำระหนี้	363,287,081	422,926,695

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยเป็นบริษัทใหญ่และมีบริษัท ทุนธนชาต จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มบริษัท ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อลิสซิ่ง ที่อยู่ตามที่จดทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 77/35-36 ชั้น 11 ยูพี และชั้น 14 อาคารสินสาทรทาวเวอร์ ถนนกรุงธนบุรี แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทย

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

ก) รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อและรายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน

บริษัทฯรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อและจากสัญญาเช่าการเงินตามเกณฑ์คงค้าง โดยรับรู้รายได้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest method)

บริษัทฯหยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างเมื่อลูกหนี้ค้างชำระค่างวดเกินกำหนด 3 งวดนับจากวันครบกำหนดชำระ การบันทึกรายได้ดอกเบี้ยรับหลังจากนั้นจะบันทึกตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระดังกล่าวแล้ว

ดอกผลจากการให้เช่าซื้อรับล่วงหน้าแสดงถึงส่วนลดดอกเบี้ยที่ผู้จำหน่ายรถยนต์ให้กับลูกค้าซึ่งจะทยอยรับรู้รายได้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเช่นเดียวกับดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าซื้อ

ข) รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

4.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ก) ดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

ข) ค่าจำหน่ายและค่าใช้จ่ายทางตรงจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงิน (เช่น ค่าจำหน่าย ค่าอากรแสตมป์) จะบันทึกส่วนทยอยรับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และแสดงหักจากรายได้ดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญาเพื่อให้สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง และจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนเมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด

รายได้ดอกเบี้ยจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงินรอดัดบัญชีแสดงสุทธิจากค่าจำหน่ายและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรก

4.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.4 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินแสดงมูลค่าตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินคงค้างสุทธิจากยอดคงเหลือของรายได้ทางการเงินที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ซึ่งแสดงสุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อและเช่าการเงินรอดัตบัญชี

4.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

บริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินตามผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจจะเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยพิจารณาจากสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง โดยลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกินกว่า 3 งวดจะพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากยอดเงินต้นสุทธิหลังหักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวดจะพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยไม่หักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ/กฎหมายจะพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยไม่หักหลักประกัน

	<u>ร้อยละ</u>
ลูกหนี้ปกติและค้างชำระไม่เกิน 1 งวด	1
ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 1 งวด	2
ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด	20
ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 6 งวด	50
ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	100

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ บริษัทฯ มีนโยบายตัดจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีเมื่อศาลมีคำพิพากษาตัดสินให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้ได้ การตัดจำหน่ายลูกหนี้เป็นหนี้สูญจะนำไปลดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และหนี้สูญได้รับคืนจะบันทึกในส่วนของรายได้อื่น

4.6 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขายแสดงตามราคาทุนหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการจำหน่ายและขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.7 เงินลงทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปแสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

4.8 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุน หลังจากนั้นบริษัทจะบันทึกด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

4.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคารชุด	-	20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารชุด	-	5 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์	-	5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

บริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุน ภายหลังจากรับรู้เริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5-10 ปี

4.11 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.12 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนให้กับบริษัทฯ ในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าทรัพย์สิน โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทฯ หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯ รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ จะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.14 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ก) ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ รับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัสและเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ข) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการสมทบเงิน)

บริษัทฯ และพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ เงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ก) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน)

บริษัทฯมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทฯจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีนั้น

บริษัทฯจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทฯจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.16 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทฯจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ ใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ จะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/สัญญาเช่าการเงิน

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/สัญญาเช่าการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และจะทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ ควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากราชการของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
เงินสด	7,915	4,144
เงินฝากธนาคาร	182,502	113,740
รวม	<u>190,417</u>	<u>117,884</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินฝากออมทรัพย์มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.37 ถึง 0.80 ต่อปี (2559: ร้อยละ 0.37 ถึง 0.40 ต่อปี)

7. ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

7.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ มีระยะเวลาตามสัญญาโดยเฉลี่ยประมาณ 24 - 60 เดือน และมีกำหนดการจ่ายค่างวดเท่ากันทุกงวด และคิดดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุสัญญา ซึ่งลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อแบ่งตามระยะเวลาการครบกำหนดชำระตามสัญญา ได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	2560			
	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา			
	ภายใน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	17,911,882	26,999,656	5,165	44,916,703
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽²⁾	(2,578,406)	(2,379,933)	(46)	(4,958,385)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญา	15,333,476	24,619,723	5,119	39,958,318
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ⁽³⁾	(1,813,610)	(21,833)	(9)	(1,835,452)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิ	<u>13,519,866</u>	<u>24,597,890</u>	<u>5,110</u>	<u>38,122,866</u>

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้

(2) สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถดัดจ่าย

(3) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมสำรองส่วนเกินเผื่อหนี้ที่อาจเรียกเก็บไม่ได้

(หน่วย: พันบาท)

	2559			
	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญา			
	ภายใน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	15,737,322	22,267,101	8,253	38,012,676
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽²⁾	(2,273,353)	(2,011,319)	(111)	(4,284,783)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ ต้องจ่ายตามสัญญา	13,463,969	20,255,782	8,142	33,727,893
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ⁽³⁾	(1,397,733)	(18,448)	(15)	(1,416,196)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิ	12,066,236	20,237,334	8,127	32,311,697

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้

(2) สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถตัดจ่าย

(3) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมสำรองส่วนเกินเพื่อหนี้ที่อาจเรียกเก็บไม่ได้

7.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	จำนวนสัญญา	ยอดลูกหนี้			
		ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้	หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้และมูลค่าหลักประกัน ⁽¹⁾	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	39,776	30,521,366	2,274,544	1%	22,746
ค้างชำระไม่เกิน 1 งวด	6,947	4,274,293	279,576	1%	2,796
ค้างชำระเกินกว่า 1 งวด	6,028	3,514,297	155,558	2%	3,111
ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด	987	617,532	617,532	20%	123,507
ค้างชำระเกินกว่า 6 งวด	387	188,655	188,655	50%	94,328
ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	420	168,363	168,363	100%	168,363
ลูกหนี้ศาลตัดสิน	722	381,390	381,390	100%	381,390
ลูกหนี้ตามสัญญา					
ประนีประนอมยอมความ	215	97,167	97,167	100%	97,167
ลูกหนี้ขาดทุนจากการขายรถยึด/ ลูกหนี้ค่าเสียหาย	687	195,255	195,255	100%	195,255
รวม	56,169	39,958,318	4,358,040		1,088,663
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ - ส่วนเกิน เพื่อหนี้ที่อาจเรียกเก็บไม่ได้					746,789
รวม					1,835,452

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวดขึ้นไป ลูกหนี้ศาลตัดสิน ลูกหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ลูกหนี้ขาดทุนจากการขายรถยึดและลูกหนี้ค่าเสียหายแสดงหลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้ แต่ไม่หักมูลค่าหลักประกัน

อายุหนี้ค้างชำระ	จำนวนสัญญา	ยอดลูกหนี้			
		ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอร์รับรู้	หลังหักรายได้ทางการเงินรอร์รับรู้และมูลค่าหลักประกัน ⁽¹⁾	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	36,653	24,955,947	1,900,466	1%	19,005
ค้างชำระไม่เกิน 1 งวด	6,733	3,784,749	236,351	1%	2,363
ค้างชำระเกินกว่า 1 งวด	6,338	3,475,762	143,834	2%	2,877
ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด	1,085	598,580	598,580	20%	119,716
ค้างชำระเกินกว่า 6 งวด	448	214,818	214,818	50%	107,409
ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	428	164,158	164,158	100%	164,158
ลูกหนี้ศาลตัดสิน	603	276,417	276,417	100%	276,417
ลูกหนี้ตามสัญญา					
ประนีประนอมยอมความ	244	113,211	113,211	100%	113,211
ลูกหนี้ขาดทุนจากการขายรถยึด/					
ลูกหนี้ค่าเสียหาย	424	144,251	144,251	100%	144,251
รวม	52,956	33,727,893	3,792,086		949,407
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ - ส่วนเกิน					466,789
เผื่อหนี้ที่อาจเรียกเก็บไม่ได้					466,789
รวม					1,416,196

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวดขึ้นไป ลูกหนี้ศาลตัดสิน ลูกหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ลูกหนี้ขาดทุนจากการขายรถยึดและลูกหนี้ค่าเสียหายแสดงหลังหักรายได้ทางการเงินรอร์รับรู้ แต่ไม่หักมูลค่าหลักประกัน

7.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ค้างจำนวนรวม 2,158 ล้านบาท (2559: 2,110 ล้านบาท)

7.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด) จำนวนรวม 1,648 ล้านบาท (2559: 1,511 ล้านบาท)

7.5 ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อจำนวน 380 สัญญา คิดเป็นจำนวนเงิน 315 ล้านบาท ได้มีการขอเจรจาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้โดยการขยายอายุการจ่ายชำระหนี้ ซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวมีระยะเวลาการชำระหนี้ตามสัญญาใหม่ ดังนี้

ระยะเวลา	จำนวนสัญญาลูกหนี้	ยอดคงเหลือตามบัญชี (พันบาท)
ผิคนัดชำระแล้วภายหลังทำสัญญา	156	123,832
มีกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี	215	186,795
ปิดบัญชีก่อนกำหนด	9	4,093
รวม	380	314,720

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คงเหลือลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ได้มีการขอเจรจาขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้จำนวน 1,613 ราย คิดเป็นจำนวนเงิน 775 ล้านบาท

7.6 ตามประกาศของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดแนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับธุรกิจสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer Finance) โดยให้บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนโดยไม่หักหลักประกันและหยุดรับรู้รายได้สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด และบันทึกสำรองทั่วไปสำหรับลูกหนี้ที่ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระค้างงวดไม่เกิน 3 งวด หรือให้ใช้แนวทางอื่นที่บริษัทฯ เห็นว่าเหมาะสมกว่า ซึ่งบริษัทฯ ได้ประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากสถานะ ความสามารถในการชำระหนี้ ประสบการณ์ข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงในอดีต และเชื่อมั่นว่าอัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญในปัจจุบันเป็นอัตราที่เหมาะสมแล้ว

8. ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

8.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน มีระยะเวลาตามสัญญาโดยเฉลี่ยประมาณ 36 ถึง 60 เดือน และมีกำหนดการจ่ายค่างวดเท่ากันทุกงวดและคิดดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุสัญญา ซึ่งลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินแบ่งตามระยะเวลาการครบกำหนดชำระตามสัญญาได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2560		
	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ		
	ภายใน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	รวม
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	188,040	356,133	544,173
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽²⁾	(29,186)	(32,308)	(61,494)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	158,854	323,825	482,679
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(7,093)	(204)	(7,297)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	151,761	323,621	475,382

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้

(2) สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าการเงินรอตัดจ่าย

(หน่วย: พันบาท)

	2559		
	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ		
	ภายใน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	รวม
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	165,062	333,332	498,394
หัก: รายได้ทางการเงินรอรับรู้ ⁽²⁾	(26,593)	(31,157)	(57,750)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	138,469	302,175	440,644
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(4,638)	(166)	(4,804)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	133,831	302,009	435,840

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้

(2) สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าการเงินรอตัดจ่าย

8.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	จำนวนสัญญา	2560			
		ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้	ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้และมูลค่าหลักประกัน ⁽¹⁾	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	317	452,869	26,080	1%	261
ค้างชำระไม่เกิน 1 งวด	10	16,700	1,186	1%	12
ค้างชำระเกินกว่า 1 งวด	3	3,643	159	2%	3
ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด	-	-	-	20%	-
ค้างชำระเกินกว่า 6 งวด	2	4,892	4,892	50%	2,446
ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	4	4,575	4,575	100%	4,575
รวม	336	482,679	36,892		7,297

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวดขึ้นไป แสดงหลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้แต่ไม่หักหลักประกัน

(หน่วย: พันบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	จำนวนสัญญา	2559			
		ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้	ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้และมูลค่าหลักประกัน ⁽¹⁾	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	276	410,464	20,855	1%	209
ค้างชำระไม่เกิน 1 งวด	10	17,499	1,421	1%	14
ค้างชำระเกินกว่า 1 งวด	4	8,100	-	2%	-
ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด	-	-	-	20%	-
ค้างชำระเกินกว่า 6 งวด	-	-	-	50%	-
ค้างชำระเกินกว่า 12 งวด	4	4,581	4,581	100%	4,581
รวม	294	440,644	26,857		4,804

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวดขึ้นไป แสดงหลังหักรายได้ทางการเงินรอรับรู้แต่ไม่หักหลักประกัน

8.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่หยุดรับรู้รายได้และมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวน 9 ล้านบาท (2559: 5 ล้านบาท)

9. ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

การเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เป็นดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
ยอดต้นปี	1,421,000	1,000,364
บวก: หนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่มในระหว่างปี	523,433	496,346
หัก: หนี้สูญตัดบัญชี	(101,684)	(75,710)
ยอดปลายปี	1,842,749	1,421,000

10. ทรัพย์สินรอการขาย

	(หน่วย: พันบาท)			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	ยอดยกมาต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ราคาทุน	88,256	439,360	(426,685)	100,931
หัก: ค่าเพื่อการด้อยค่า	(31,561)	(9,197)	-	(40,758)
สุทธิ	56,695	430,163	(426,685)	60,173

	(หน่วย: พันบาท)			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559			
	ยอดยกมาต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ราคาทุน	121,073	478,673	(511,490)	88,256
หัก: ค่าเพื่อการด้อยค่า	(35,728)	4,167	-	(31,561)
สุทธิ	85,345	482,840	(511,490)	56,695

11. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นที่ดินที่ถือไว้โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ของการใช้ในอนาคต โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีมูลค่าเท่ากับ 35 ล้านบาท ซึ่งประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาด (2559: 32 ล้านบาท)

12. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560							
ที่ดิน	อาคารชุด	ส่วนปรับปรุงอาคารชุด	เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์	ยานพาหนะ	ส่วนปรับปรุงอาคารระหว่างก่อสร้าง	รวม	
ราคาทุน							
1 มกราคม 2560	5,890	94,215	27,330	37,192	28,299	477	193,403
ซื้อเพิ่ม	-	-	637	1,749	8,577	435	11,398
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	-	(12)	(9,549)	-	(9,561)
31 ธันวาคม 2560	5,890	94,215	27,967	38,929	27,327	912	195,240
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2560	-	19,421	7,117	19,196	18,323	-	64,057
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	4,711	4,407	5,291	5,104	-	19,513
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	-	(12)	(8,273)	-	(8,285)
31 ธันวาคม 2560	-	24,132	11,524	24,475	15,154	-	75,285
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2560	5,890	70,083	16,443	14,454	12,173	912	119,955
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี							19,513

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559							
ที่ดิน	อาคารชุด	ส่วนปรับปรุงอาคารชุด	เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์	ยานพาหนะ	ส่วนปรับปรุงอาคารระหว่างก่อสร้าง	รวม	
ราคาทุน							
1 มกราคม 2560	5,890	81,481	9,743	24,603	23,916	202	145,835
ซื้อเพิ่ม	-	12,734	19,310	12,741	4,383	275	49,443
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(1,723)	(152)	-	-	(1,875)
31 ธันวาคม 2560	5,890	94,215	27,330	37,192	28,299	477	193,403
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2560	-	14,758	7,148	15,891	13,262	-	51,059
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	4,663	1,692	3,449	5,061	-	14,865
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(1,723)	(144)	-	-	(1,867)
31 ธันวาคม 2560	-	19,421	7,117	19,196	18,323	-	64,057
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2560	5,890	74,794	20,213	17,996	9,976	477	129,346
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี							14,865

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีส่วนปรับปรุงอาคารชุดและอุปกรณ์และยานพาหนะจำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 22 ล้านบาท (2559: 18 ล้านบาท)

13. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบริษัทฯเป็นซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

	ยอดยกมา			ยอดคงเหลือ
	ต้นปี	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ปลายปี
ราคาทุน	33,412	3,027	-	36,439
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(23,206)	-	(4,370)	(27,576)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	10,206	3,027	(4,370)	8,863
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี				4,370
อายุการตัดจำหน่ายคงเหลือ				0 - 8 ปี

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ยอดยกมา			ยอดคงเหลือ
	ต้นปี	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ปลายปี
ราคาทุน	31,314	2,098	-	33,412
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(18,448)	-	(4,758)	(23,206)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	12,866	2,098	(4,758)	10,206
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี				4,758
อายุการตัดจำหน่ายคงเหลือ				0 - 8 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 12 ล้านบาท (2559: 12 ล้านบาท)

14. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี / ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

14.1 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	333,725	254,312
ค่าเพื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	8,152	6,313
ผลต่างรายได้ตามสัญญาเช่าการเงิน	-	818
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	5,113	4,377
อื่น ๆ	3,364	2,471
รวม	350,354	268,291
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ค่าใช้จ่ายทางตรงจากการให้เช่าซื้อหรือตัดจ่าย	76,197	65,682
ค่าใช้จ่าย/ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมหรือตัดบัญชี	3,237	1,951
ผลต่างรายได้ตามสัญญาเช่าการเงิน	1,219	-
อื่น ๆ	102	212
รวม	80,755	67,845
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	269,599	200,446

14.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:		
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	347,297	283,662
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	1,575	1,934
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:		
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(69,029)	(64,493)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	279,843	221,103

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	125	276

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สามารถแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้	1,405,656	1,102,260
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%
จำนวนภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีเงินได้	281,131	220,452
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	1,575	1,934
ผลกระทบทางภาษีของรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี	(2,863)	(1,283)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	279,843	221,103

15. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

	อัตราดอกเบี้ย	(หน่วย: พันบาท)	
		2560	2559
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - บริษัทใหญ่			
เงินกู้ยืมระยะสั้น - ตั๋วสัญญาใช้เงิน	คงที่	1,570,000	3,180,000
		1,570,000	3,180,000
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น - ตั๋วสัญญาใช้เงิน	คงที่	1,550,000	250,000
ตั๋วแลกเงิน	คงที่	9,696,298	7,619,365
รวม		11,246,298	7,869,365

เงินกู้ยืมระยะสั้นเป็นเงินกู้ยืมในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งจะครบกำหนดชำระตามที่ระบุไว้ในตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับและชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมระยะสั้น บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกิน 10 ต่อ 1 เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมในรูปของตั๋วแลกเงินที่จะครบกำหนดชำระคืนเงินต้นตามวันที่ที่ระบุไว้ในตั๋วแลกเงินแต่ละฉบับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันและไม่เกี่ยวข้องกันคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 4,370 ล้านบาท (2559: 1,110 ล้านบาท)

16. เงินกู้ยืมระยะสั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินกู้ยืมระยะสั้นเป็นการกู้ยืมในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันและบุคคลอื่น โดยจะครบกำหนดชำระคืนเงินต้นตามวันที่ระบุไว้ในตั๋วแต่ละฉบับและคิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่

17. เจ้าหนี้อื่น

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
เจ้าหนี้ค่าซื้อรถยนต์เช่าซื้อ	178,691	191,372
เจ้าหนี้อื่น - ค่าเบี้ยประกันภัยค้ำจ่าย	59,262	56,096
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	29,886	24,394
อื่นๆ	1,711	2,244
รวมเจ้าหนี้อื่น	269,550	274,106

18. หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	11,852	8,125
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดบัญชี	(1,079)	(554)
รวม	10,773	7,571
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(3,372)	(3,066)
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	7,401	4,505

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินกับบริษัทอิสระซึ่งเพื่อเช่ายานพาหนะใช้ในการดำเนินงานของกิจการ โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 ถึง 5 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	3,872	7,980	11,852
หัก: ดอกเบี้ยรอกการตัดบัญชี	(500)	(579)	(1,079)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	3,372	7,401	10,773

(หน่วย: พันบาท)

	2559		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	3,331	4,794	8,125
หัก: ดอกเบี้ยรอกการตัดบัญชี	(265)	(289)	(554)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	3,066	4,505	7,571

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: พันบาท)

	2560	2559
ก) วงเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 800 ล้านบาท จากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นคราวเดียวทั้งจำนวนภายใน 3 ปี นับแต่วันที่เบิกเงินกู้ และตั้งแต่วันที่ 2558 ขยายเวลาการจ่ายชำระเป็นภายใน 75 เดือน คิดดอกเบี้ยตามอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน	800,000	800,000
ข) วงเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 500 ล้านบาท จากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นคราวเดียวทั้งจำนวนภายใน 4 ปี นับแต่วันที่เบิกเงินกู้ คิดดอกเบี้ยตามอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน	-	500,000
ค) วงเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 200 ล้านบาท จากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นคราวเดียวทั้งจำนวนภายใน 3 ปี นับแต่วันที่เบิกเงินกู้ คิดดอกเบี้ยตามอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส	200,000	200,000
ง) เงินกู้ยืมระยะยาวในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงิน		
- บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	28,000	28,000
- บุคคลและกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	211,000	161,000
รวม	1,239,000	1,689,000
หัก: ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมรอกตัดบัญชี	(32)	(282)
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,238,968	1,688,718
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(899,968)	(499,750)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	339,000	1,188,968

ภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมข้างต้น บริษัทฯมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญาแต่ละฉบับ อาทิเช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกิน 10 ต่อ 1

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	1,689,000	1,483,333
บวก: กู้เพิ่มระหว่างปี	50,000	289,000
หัก: จ่ายคืนเงินกู้ในระหว่างปี	(500,000)	(83,333)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	<u>1,239,000</u>	<u>1,689,000</u>

20. หุ้นกู้

บริษัทฯได้ออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ไม่มีหลักประกัน ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ปีที่ออก	อายุหุ้นกู้	วันที่ครบกำหนดไถ่ถอน	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	(หน่วย: พันบาท)	
				2560	2559
2556	3 - 4 ปี	เมษายน - ตุลาคม 2560	4.70 - 4.80	-	5,760,000
2557	2 - 3 ปี	เมษายน - กรกฎาคม 2560	4.10 - 4.25	-	380,000
2557	3 - 4 ปี	พฤษภาคม 2560 - พฤษภาคม 2561	4.22 - 4.75	2,000,000	2,560,000
2558	2 - 3 ปี	กรกฎาคม 2560 - กันยายน 2561	3.00 - 3.35	800,000	1,000,000
2558	3 - 4 ปี	ตุลาคม 2561	3.00	300,000	300,000
2559	1 - 2 ปี	ธันวาคม 2560	2.60	-	770,000
2559	2 - 3 ปี	เมษายน - กันยายน 2562	2.70 - 3.00	2,820,000	2,820,000
2559	3 - 4 ปี	กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2562	2.88 - 3.00	615,000	615,000
2560	1 - 2 ปี	มีนาคม 2562	2.52	2,000,000	-
2560	2 - 3 ปี	มกราคม - ธันวาคม 2563	2.39 - 2.88	10,130,000	-
รวม				<u>18,665,000</u>	<u>14,205,000</u>
หัก: ค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้หรือตัดบัญชี				(16,154)	(9,474)
หุ้นกู้				18,648,846	14,195,526
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี				(3,099,248)	(7,667,105)
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี				<u>15,549,598</u>	<u>6,528,421</u>

บริษัทฯมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ อาทิเช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวดบัญชีในอัตราส่วนไม่เกิน 10:1 ตลอดอายุของหุ้นกู้ นอกจากนี้ บริษัทฯสามารถซื้อคืนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนดได้หากเข้าเงื่อนไขตามที่ระบุไว้

21. ประมาณการหนี้สิน - ดำรงผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	21,884	18,122
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน ⁽¹⁾	2,216	1,925
ต้นทุนดอกเบี้ย ⁽¹⁾	844	768
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	230	1,846
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	897	(1,277)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	(505)	810
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	-	(310)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	25,566	21,884

⁽¹⁾ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทประมาณ 20 ปี (2559: 20 ปี) และบริษัทฯ คาดว่าไม่มีการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปี ข้างหน้า

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

	2560	2559
	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลด	3.13	3.50
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต (ขึ้นกับช่วงอายุของพนักงาน)	5.98	6.39
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นกับช่วงอายุของพนักงาน)	0 - 6	0 - 7

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

	2560		2559	
	อัตราเพิ่มขึ้น 0.5%	อัตราลดลง 0.5%	อัตราเพิ่มขึ้น 0.5%	อัตราลดลง 0.5%
อัตราคิดลด	หนี้สินลดลง 1,231	หนี้สินเพิ่มขึ้น 1,348	หนี้สินลดลง 1,023	หนี้สินเพิ่มขึ้น 1,109
อัตราการขึ้นเงินเดือน	หนี้สินเพิ่มขึ้น 1,274	หนี้สินลดลง 1,178	หนี้สินเพิ่มขึ้น 1,043	หนี้สินลดลง 973

22. เงินปันผล

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปี 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.18 บาท จากจำนวนหุ้น 2,416,227,209 หุ้น รวมเป็นเงินปันผลจ่ายทั้งสิ้น 435 ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 29 เมษายน 2559

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปี 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.21 บาท จากจำนวนหุ้น 2,416,227,209 หุ้น รวมเป็นเงินปันผลจ่ายทั้งสิ้น 507 ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 28 เมษายน 2560

23. ดำรงตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ดำรงตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบัน บริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

24. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	523,433	496,346
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	251,265	223,786
ค่าธรรมเนียมธนาคารและบริการ	29,017	26,110
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	9,197	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	23,883	19,622
ค่าใช้จ่ายทางกฎหมาย	49,056	45,946

25. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปี (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

26. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัท คือ กรรมการผู้จัดการ

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของผลิตภัณฑ์และบริการ บริษัทฯมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 3 ส่วนงาน ดังนี้ (1) รถยนต์ใหม่ (2) รถยนต์เก่า และ (3) อื่น ๆ

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯบริหารงานด้านการจัดหาเงิน ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงไม่มีการปันส่วนให้แก่แต่ละส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลรายได้ กำไรและสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	รถยนต์ใหม่	รถยนต์เก่า	รวมส่วนงาน
รายได้จากบุคคลภายนอก			
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ	1,570,587	1,158,766	2,729,353
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน	28,661	2,596	31,257
รายได้อื่น	193,931	151,912	345,843
รายได้ที่ไม่ได้ปันส่วน			200,782
รวมรายได้	1,793,179	1,313,274	3,307,235
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	(56,911)	(53,306)	(110,217)
ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย-รถใช้ดี			(9,197)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย			(23,883)
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานที่ไม่ได้ปันส่วน			(352,443)
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ			(523,433)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(882,406)
กำไรก่อนภาษีเงินได้			1,405,656
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(279,843)
กำไรสำหรับปี			1,125,813

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	รถยนต์ใหม่	รถยนต์เก่า	รวมส่วนงาน
รายได้จากบุคคลภายนอก			
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ	1,387,301	1,067,472	2,454,773
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน	26,988	2,756	29,744
รายได้อื่น	165,808	146,860	312,668
รายได้ที่ไม่ได้ปันส่วน			188,006
รวมรายได้	1,580,097	1,217,088	2,985,191
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	(51,459)	(53,359)	(104,818)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย			(19,622)
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานที่ไม่ได้ปันส่วน			(315,149)
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ			(496,346)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(946,996)
กำไรก่อนภาษีเงินได้			1,102,260
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(221,103)
กำไรสำหรับปี			881,157

สินทรัพย์แยกตามส่วนงานของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	รถยนต์ใหม่	รถยนต์เก่า	รวมส่วนงาน
สินทรัพย์ของส่วนงาน			
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	26,433,813	12,164,436	38,598,249
สินทรัพย์ที่ไม่ได้ปันส่วน			893,543
รวมสินทรัพย์			39,491,792

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	รถยนต์ใหม่	รถยนต์เก่า	รวมส่วนงาน
สินทรัพย์ของส่วนงาน			
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	21,867,819	10,879,719	32,747,538
สินทรัพย์ที่ไม่ได้ปันส่วน			617,331
รวมสินทรัพย์			33,364,869

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจ ในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้น รายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2560 และ 2559 บริษัทฯ ไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

27. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยพนักงานจะจ่ายสะสมเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 - 15 ของเงินเดือน และบริษัทฯ จะจ่ายสมทบให้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ รับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 6 ล้านบาท (2559: 6 ล้านบาท)

28. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ มีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้นซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยกิจการที่เกี่ยวข้องกันและรายการระหว่างกันสามารถสรุปได้ดังนี้

ชื่อกิจการ	ความสัมพันธ์
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	บริษัทใหญ่
บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการและผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ซีดี วัสดุ จำกัด	มีกรรมการและผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	บริษัทในเครือ

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		นโยบายการกำหนดราคา (สำหรับปี 2560)
	31 ธันวาคม		
	2560	2559	
รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน			
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)			
ดอกเบี้ยรับ	763	465	อัตราที่ธนาคารคิดกับลูกค้าทั่วไป
ดอกเบี้ยจ่าย	37,471	17,566	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญาและตามที่กำหนดในหนังสือชี้ชวน
ค่าธรรมเนียมธนาคารจ่าย	6,604	9,704	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	311	314	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ค่าบริการจ่าย	5,712	8,506	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
ดอกเบี้ยจ่าย - บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	4,308	5,662	อัตราที่ตกลงกัน
ดอกเบี้ยจ่าย - บริษัท ธนชาติ ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	10,147	21,700	อัตราที่กำหนดในหนังสือชี้ชวน
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย - บริษัท ธนชาติ ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	1,517	2,319	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน			
ดอกเบี้ยจ่าย	1,095	2,065	อัตราที่ตกลงกัน

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2560	2559
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด - เงินฝากธนาคาร		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	134,157	68,082
สินทรัพย์อื่น - เงินประกัน		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	65	65
ลูกหนี้อื่น - ดอกเบี้ยค้างรับ		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	14	8
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	1,570,000	3,180,000
เงินกู้ยืมระยะสั้น		
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน - บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	220,000	210,000
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6,000	10,000

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
หุ้นกู้		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	31,000	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน - บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	350,000	300,000
เจ้าหนี้อื่น - ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	5	1,483
คอกเบี้ยค้างจ่าย		
บริษัทใหญ่ - ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	265	329
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน - บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	4,424	4,044
เงินกู้ยืมระยะยาว		
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	28,000	28,000

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันในระหว่างปีแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	ยอดคงเหลือ ต้นปี	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ ปลายปี
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน				
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	3,180,000	62,950,000	(64,560,000)	1,570,000
เงินกู้ยืมระยะสั้น				
บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	210,000	895,000	(885,000)	220,000
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	38,000	16,000	(20,000)	34,000
เงินกู้ยืมระยะยาว				
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	28,000	-	-	28,000
หุ้นกู้ระยะยาว				
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	-	1,756,000	(1,725,000)	31,000
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	300,000	265,000	(215,000)	350,000

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ยอดคงเหลือ ต้นปี	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ ปลายปี
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน				
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	1,210,000	39,110,000	(37,140,000)	3,180,000
เงินกู้ยืมระยะสั้น				
บริษัท บ้านเรือคาร์ทเด้น จำกัด (มหาชน)	195,000	795,000	(780,000)	210,000
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	69,000	382,000	(413,000)	38,000
เงินกู้ยืมระยะยาว				
ผู้บริหาร กรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	28,000	-	28,000
หุ้นกู้ระยะยาว				
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	-	180,000	(180,000)	-
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	429,400	300,000	(429,400)	300,000
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร				

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2560	2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	47,139	38,021
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	857	779
รวม	47,996	38,800

29. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

29.1 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคารและอุปกรณ์ อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯมีจำนวนเงินค่าเช่าและค่าบริการขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2560	2559
จ่ายชำระภายใน		
ภายใน 1 ปี	4,321	4,224
1 ถึง 5 ปี	4,172	1,906

29.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาบริการระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯมีภาระผูกพันตามสัญญาแต่งตั้งนายทะเบียนหุ้นกู้และสัญญาแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยมีค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายในอนาคตดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	2560	2559
จ่ายชำระภายใน		
ภายใน 1 ปี	177	483
1 ถึง 4 ปี	213	142

29.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีภาระผูกพันตามสัญญาให้บริการระบบงานสารสนเทศและงานสนับสนุนกับบริษัทใหญ่โดยมีค่าบริการที่ต้องจ่ายภายใน 31 ธันวาคม 2561 คิดเป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท (2560: 5 ล้านบาท)

29.4 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีคดีที่ถูกบุคคลภายนอกฟ้องเป็นจำเลยหรือจำเลยร่วมกับบุคคลอื่นเป็นทุนทรัพย์รวม 2 ล้านบาท ซึ่งผลของคดีทั้งหมดยังไม่เป็นที่สิ้นสุด อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่อาจจะเกิดขึ้นและเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายใดเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจึงไม่ได้บันทึกหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นดังกล่าว

30. เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้/เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน เงินกู้ยืม หุ้นกู้ และเจ้าหนี้อื่น บริษัทฯมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวและมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

30.1 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้เงินให้กู้ยืมตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้น บริษัทฯจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากบริษัทฯมีลูกหนี้อยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ คือ มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมหักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

30.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่บริษัทฯ อาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่มีธุรกรรมที่เป็นเงินตราต่างประเทศและมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นจำนวนน้อย ดังนั้น ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดจึงมีเฉพาะความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเท่านั้น

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือ วันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2560					
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตรา		รวม
	มีระยะเวลาครบกำหนด/ กำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่			ดอกเบี้ยปรับ		
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ขึ้นลง ตามอัตรา ตลาด	ไม่มี ดอกเบี้ย	
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	177	13	190
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ⁽¹⁾	13,685	24,620	5	-	1,648	39,958
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ⁽¹⁾	150	324	-	-	9	483
หนี้สินทางการเงิน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	12,816	-	-	-	-	12,816
เงินกู้ยืมระยะสั้น	387	-	-	-	-	387
เจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	238	238
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	3	8	-	-	-	11
เงินกู้ยืมระยะยาว	900	339	-	-	-	1,239
หุ้นกู้	3,099	15,550	-	-	-	18,649

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินที่ไม่มีดอกเบี้ยเป็นส่วนของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด) ซึ่งบริษัทฯ ได้หยุดรับรู้อยู่ได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2559					
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตรา ดอกเบี้ยปรับ ขึ้นลง	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม
	มีระยะเวลาครบกำหนด/ กำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่					
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ตามอัตรา ตลาด		
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	108	10	118
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ⁽¹⁾	11,953	20,256	8	-	1,511	33,728
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ⁽¹⁾	134	302	-	-	5	441
หนี้สินทางการเงิน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	11,049	-	-	-	-	11,049
เงินกู้ยืมระยะสั้น	743	-	-	-	-	743
เจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	247	247
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	3	5	-	-	-	8
เงินกู้ยืมระยะยาว	500	1,189	-	-	-	1,689
หุ้นกู้	7,667	6,529	-	-	-	14,196

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินที่ไม่มีดอกเบี้ยเป็นส่วนของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด) ซึ่งบริษัทฯ ได้หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

30.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ จะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

วันที่ที่ครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2560				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	190	-	-	-	190
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ⁽¹⁾	-	13,685	24,625	1,648	39,958
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ⁽¹⁾	-	150	324	9	483
หนี้สินทางการเงิน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	12,816	-	-	12,816
เงินกู้ยืมระยะสั้น	387	-	-	-	387
เจ้าหนี้อื่น	-	238	-	-	238
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	-	3	8	-	11
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	900	339	-	1,239
หุ้นกู้	-	3,099	15,550	-	18,649

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินที่ไม่มีกำหนดเป็นส่วนของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด)

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2559				รวม
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	118	-	-	-	118
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ⁽¹⁾	-	11,953	20,264	1,511	33,728
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ⁽¹⁾	-	134	302	5	441
หนี้สินทางการเงิน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	11,049	-	-	11,049
เงินกู้ยืมระยะสั้น	743	-	-	-	743
เจ้าหนี้อื่น	-	247	-	-	247
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	-	3	5	-	8
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	500	1,189	-	1,689
หุ้นกู้	-	7,667	6,529	-	14,196

(1) ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินที่ไม่มีกำหนดเป็นส่วนของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด)

30.4 การวัดมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ ไม่มีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม แต่มีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนแต่ต้องเปิดเผยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งสามารถแยกแยะตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2560				รวม
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	190	190	-	-	190
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	38,123	-	-	38,742	38,742
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	475	-	-	473	473
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19	-	-	35	35
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	12,816	-	12,816	-	12,816
เงินกู้ยืมระยะสั้น	387	-	387	-	387
เจ้าหนี้อื่น	238	-	238	-	238
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	11	-	11	-	11
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,239	-	1,244	-	1,244
หุ้นกู้	18,649	-	18,821	-	18,821

2559

	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			รวม
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	118	118	-	-	118
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	32,312	-	-	32,723	32,723
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	436	-	-	438	438
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19	-	-	32	32
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	11,049	-	11,049	-	11,049
เงินกู้ยืมระยะสั้น	743	-	743	-	743
เจ้าหนี้อื่น	247	-	247	-	247
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน	8	-	8	-	8
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,689	-	1,712	-	1,712
หุ้นกู้	14,196	-	14,316	-	14,316

การจัดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน เป็นไปตามที่กำหนดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.17

บริษัทฯ มีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- ก) สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินกู้ยืมระยะสั้นและเจ้าหนี้อื่น แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- ข) มูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน ประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดปัจจุบันของเงินให้สินเชื่อประเภทเดียวกัน
- ค) หุ้นกู้ เงินกู้ยืมระยะยาวและหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินที่จ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายในอนาคต คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยโดยประมาณในตลาดปัจจุบัน สำหรับเงินกู้ยืมที่มีเงื่อนไขใกล้เคียงกัน
- ง) มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แสดงตามราคาประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์ราคาตลาด

31. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทคือการจัดให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 6.01:1 (2559: 5.66:1)

32. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัทฯ ได้ออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือประเภทไม่ด้อยสิทธิไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ เสนอขายต่อผู้ลงทุนสถาบัน และ/หรือ ผู้ลงทุนรายใหญ่ จำนวน 2 ชุด โดยหุ้นกู้ชุดที่ 1 จำนวน 600 ล้านบาท อายุ 2 ปี 10 เดือน และหุ้นกู้ชุดที่ 2 จำนวน 1,800 ล้านบาท อายุ 3 ปี และมีกำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติให้เสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

- 1) จ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิสำหรับปี 2560 ให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.03 บาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 604 ล้านหุ้น ในอัตรา 4 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล คิดเป็นการจ่ายเงินปันผลในอัตรารวมหุ้นละ 0.28 บาท
- 2) ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ จำนวน 124 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
- 3) เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 604 ล้านหุ้น ทำให้ทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นเป็น 3,020 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 3,020 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท) เพื่อรองรับการจ่ายหุ้นปันผลดังกล่าว
- 4) ขออนุมัติเพิ่มวงเงินการออกเสนอขายหุ้นกู้เพิ่มเติมสำหรับปี 2561 และยกเลิกวงเงินที่เคยขออนุมัติไว้เดิม

33. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน

บริษัทฯ ได้จัดประเภทรายการบัญชีบางรายการในงบการเงินปีก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีไว้ในปัจจุบัน โดยไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ได้รายงาน

(หน่วย: พันบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ตามการจัดประเภทใหม่	ตามที่เคยรายงานไว้
เงินกู้ยืมระยะสั้น		
บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	220,000	248,000
บุคคลและกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	523,000	684,000
เงินกู้ยืมระยะยาว		
บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	28,000	-
บุคคลและกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,160,968	999,968

34. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561